

**หลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐาน
และหลักเกณฑ์ปฏิบัติการควบคุมภายใน
สำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.2561**

**โดย
ดร.สมมาต คำวังนัง**

วัตถุประสงค์ การประชุมเชิงปฏิบัติการ

1. เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐาน และหลักเกณฑ์ปฏิบัติการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.2561
 - มาตรฐานการควบคุมภายใน
 - หลักเกณฑ์ปฏิบัติ
2. เพื่อให้สามารถคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์อย่างเป็นระบบ เชื่อมโยงภารกิจงานประจำและนโยบายของหน่วยงานกับกลไกการบริหารจัดการความเสี่ยง และการควบคุมภายใน
3. เพื่อให้สามารถจัดทำรายงานการประเมินผลการควบคุมภายในอย่างถูกต้อง ตามหลักเกณฑ์ปฏิบัติของกระทรวงการคลัง

มาตรฐานการควบคุมภายใน
สำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2561
Internal control
for Government Agency

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
พ.ศ. 2560 มาตรา 62 วรรคสาม

ที่มาและ
ความสัมพันธ์
ของกฎหมาย

พ.ร.บ.วินัยการเงินและการคลังของรัฐ
พ.ศ. 2561 มาตรา 79

พ.ร.บ.ประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน
พ.ศ. 2561

กระทรวงการคลังโดยกรมบัญชีกลาง
ประกาศหลักเกณฑ์

- คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน
- สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

มาตรฐานและหลักเกณฑ์
ปฏิบัติการควบคุมภายในสำหรับ
หน่วยงานของรัฐ พ.ศ.2561
(ประกาศ 3 ต.ค. 2561)

มาตรฐานและหลักเกณฑ์
การตรวจสอบภายในสำหรับ
หน่วยงานของรัฐ พ.ศ.2561
(ประกาศ 13 พ.ย. 2561)

มาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติ
การบริหารจัดการความเสี่ยง
สำหรับหน่วยงานของรัฐ
พ.ศ.2561
(ประกาศ 18 มี.ค. 2562)

มาตรฐานการ
ควบคุมภายใน

หลักเกณฑ์
ปฏิบัติ

มาตรฐานการ
ตรวจสอบภายใน

หลักเกณฑ์
ปฏิบัติ

มาตรฐานการ
บริหารจัดการ
ความเสี่ยง

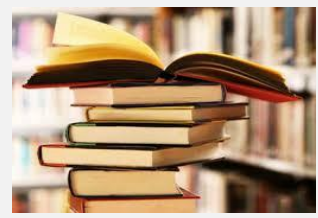
หลักเกณฑ์
ปฏิบัติ

- แนวคิด
- คำนิยาม
- ขอบเขตการใช้
- วัตถุประสงค์ของ
การควบคุมภายใน
- องค์ประกอบ
ของมาตรฐาน
การควบคุมภายใน

จำนวน 14 ข้อ

- ด้านคุณสมบัติ
- ด้านการปฏิบัติงาน

จำนวน 23 ข้อ

- คำนิยาม
- มาตรฐาน

จำนวน 13 ข้อ

สรุปข้อมูล/ออกแบบ
โดย ดร.สมมาต คำวังนัง

**แนวคิดการควบคุม
ภายในสำหรับ
หน่วยงานของรัฐ**

1. เป็นกลไกที่จะทำให้หน่วยงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ของการควบคุมภายในด้านใดด้านหนึ่งหรือหลายด้าน

2. เป็นส่วนประกอบที่แทรกอยู่ในการปฏิบัติงานตามปกติของหน่วยงาน ต้องกระทำอย่างเป็นขั้นตอนและต่อเนื่อง มิใช่เป็นผลสุดท้ายของการกระทำ

3. เกิดขึ้นได้โดยบุคลากรของหน่วยงาน โดยผู้กำกับดูแล ฝ่ายบริหาร ผู้ปฏิบัติงานและผู้ตรวจสอบภายในเป็นผู้มีบทบาทสำคัญไม่ใช่เพียงการกำหนดนโยบายระบบงาน คู่มือการปฏิบัติงานและแบบฟอร์มการดำเนินงานเท่านั้นแต่ต้องมีการปฏิบัติ

4. สามารถให้ความเชื่อมโยงอย่างสมเหตุสมผลว่าจะบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดของหน่วยงาน

5. ควรกำหนดให้เหมาะสมกับโครงสร้างองค์กรและภารกิจของหน่วยงาน

เป็นเครื่องมือ
ช่วยผู้บริหาร
ในการกำกับ
ดูแลและ
บริหารงาน

ช่วยลดความ
เสี่ยงในระดับ
ที่ยอมรับได้

ความสำคัญ
ของ
การควบคุม
ภายใน

เป็นดัชนีของ
การบริหารงาน
ที่มีมาตรฐาน

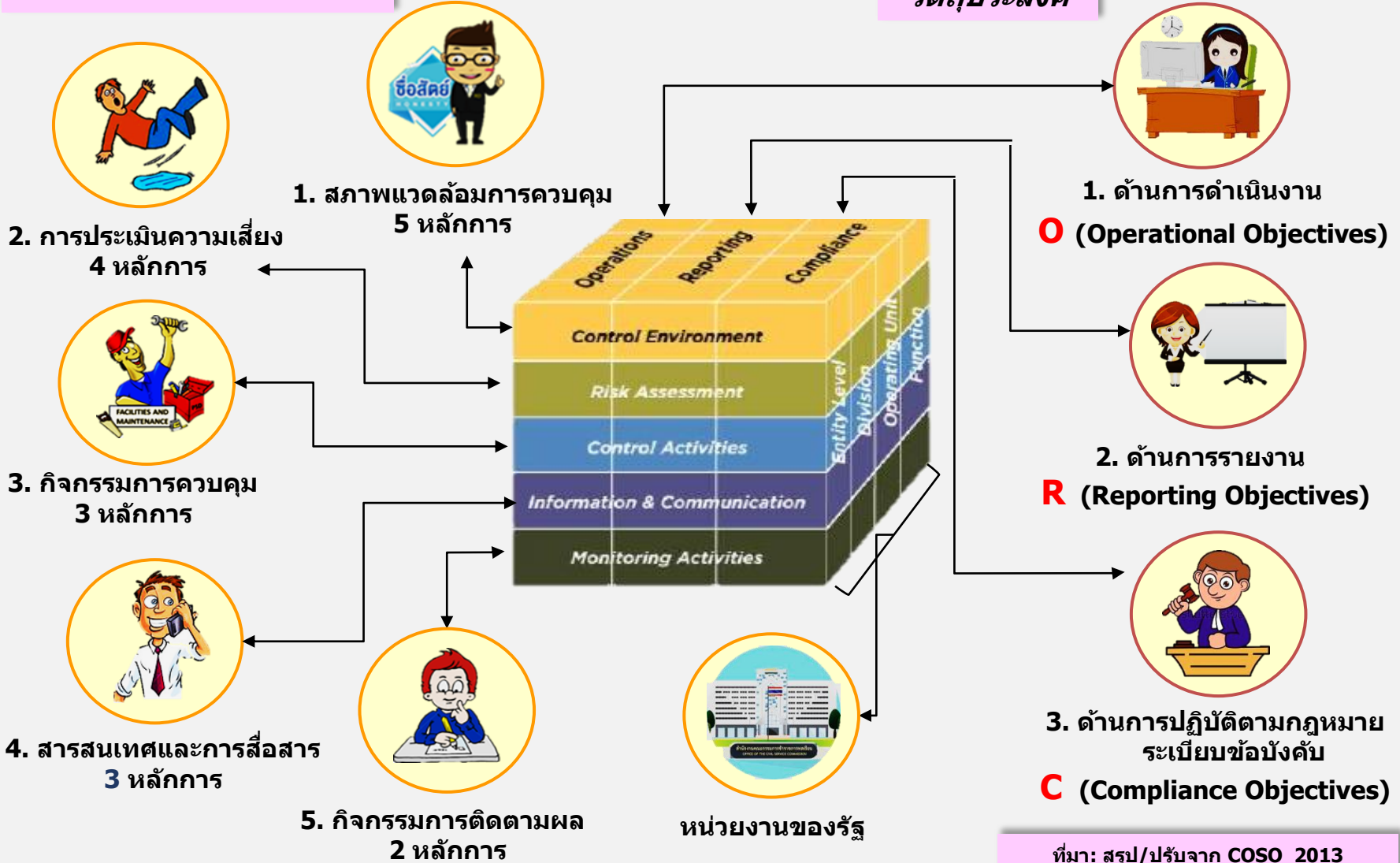
การดำเนินการ
บรรล่วัตถุประสงค์
อย่างมี
ประสิทธิภาพ

เป็นกรอบ
แนวทาง
การปฏิบัติงาน

กรอบงานการควบคุมภายในปี 2561 ตามแนวทางของ COSO 2013

5 องค์ประกอบ 17 หลักการ

วัตถุประสงค์

ที่มา: สรุป/ปรับจาก COSO 2013
โดย ดร.สมมาต คำว้จ้ง

คำนิยาม

หน่วยงานของรัฐ

- (1) ส่วนราชการ
- (2) รัฐวิสาหกิจ
- (3) หน่วยงานของรัฐสภา ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลรัฐธรรมนูญ องค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญและองค์กรอัยการ
- (4) องค์การมหาชน
- (5) ทุนหมุนเวียนที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล
- (6) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- (7) หน่วยงานอื่นของรัฐตามที่กฎหมายกำหนด

ผู้กำกับดูแล หมายความว่า บุคคล หรือคณะบุคคล ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในการกำกับดูแล หรือบังคับบัญชาของหน่วยงานของรัฐ

หัวหน้าหน่วยงานของรัฐ หมายความว่า ผู้บริหาร สูงสุดของหน่วยของรัฐ

ฝ่ายบริหาร หมายความว่า ผู้บริหารทุกระดับของหน่วยของรัฐ

(ต่อ)

คำนิยาม

คณะกรรมการ หมายความว่า คณะกรรมการที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการประเมินผล การควบคุมภายในของหน่วยงานของรัฐ

ผู้ตรวจสอบภายใน หมายความว่า ผู้ดำรงตำแหน่งผู้ตรวจสอบภายในของหน่วยงาน หรือดำรงตำแหน่งอื่นที่ทำหน้าที่เช่นเดียวกับผู้ตรวจสอบภายใน ของหน่วยงานของรัฐ

การควบคุมภายใน

หมายความว่า กระบวนการปฏิบัติงานที่ผู้กำกับดูแล หัวหน้าหน่วยงานของรัฐ ฝ่ายบริหารและบุคลากรของหน่วยงานของรัฐจัดให้มีขึ้น เพื่อสร้างความมั่นใจ อย่างสมเหตุสมผลว่าการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐจะบรรลุวัตถุประสงค์ด้าน การดำเนินงาน ด้านการรายงานและด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับ

ความเสี่ยง

หมายความว่า ความเป็นไปได้ที่เหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่งอาจเกิดขึ้น และเป็นอุปสรรคต่อการบรรลุตามวัตถุประสงค์

ขอบเขตการใช้มาตรฐานการควบคุมภายใน

เพื่อให้หน่วยงานของรัฐใช้เป็นกรอบแนวทางในการจัดระบบการควบคุมภายในให้เหมาะสมกับลักษณะ ขนาด และความซับซ้อนของงานในความรับผิดชอบและมีการติดตามประเมินผลและปรับปรุงการควบคุมภายในให้เพียงพอ และเหมาะสม รวมทั้งการปฏิบัติตามอย่างต่อเนื่อง

วัตถุประสงค์ของการควบคุมภายใน

1. ด้านการดำเนินงาน (Operations Objectives) เกี่ยวข้องกับความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการดำเนินงานรวมทั้งบรรลุเป้าหมายการดำเนินงานด้านการเงิน การใช้ทรัพยากร การดูแลรักษาทรัพย์สิน การป้องกันหรือลดความผิดพลาด ความเสียหาย การรั่วไหล การสิ้นเปลืองหรือการทุจริตในหน่วยงานของรัฐ

2. ด้านการรายงาน (Reporting Objectives) เกี่ยวข้องกับการรายงานทางการเงินและไม่ใช้การเงิน ที่ใช้ภายในและภายนอกหน่วยงานของรัฐ รวมถึงการรายงานที่เชื่อถือได้ ทันเวลา โปร่งใส หรือข้อกำหนดอื่นของทางราชการ

3. ด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบและข้อบังคับ (Compliance Objectives) เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับหรือมติคณะรัฐมนตรี ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน รวมทั้งข้อกำหนดอื่นของทางราชการ

องค์ประกอบของมาตรฐานการควบคุมภายใน
5 องค์ประกอบ 17 หลักการ

1.สภาพแวดล้อมการควบคุมภายใน
(Control Environment)

ประกอบด้วย
5 หลักการ

2.การประเมินความเสี่ยง
(Risk Assessment)

ประกอบด้วย
4 หลักการ

3.กิจกรรมการควบคุม
(Control Activities)

ประกอบด้วย
3 หลักการ

4.สารสนเทศและการสื่อสาร
(Information and Communication)

ประกอบด้วย
3 หลักการ

5.กิจกรรมการติดตามผล
(Monitoring Activities)

ประกอบด้วย
2 หลักการ

สรุป องค์ประกอบ 17 หลักการ มาตรฐานการควบคุมภายใน ปี 2561

1. ยึดมั่นคุณค่าความซื่อตรงและจริยธรรม
2. ผู้กำกับดูแล มีความเป็นอิสระจากฝ่ายบริหาร
3. มีโครงสร้างองค์กร สายการบังคับบัญชา อำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบที่เหมาะสม
4. มุ่งมั่นสร้างแรงจูงใจ พัฒนาและรักษาบุคลากร
5. กำหนดให้บุคลากรมีหน้าที่ความรับผิดชอบต่อผลการทำงาน
6. ระบุวัตถุประสงค์การควบคุมภายในให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ขององค์กรไว้อย่างชัดเจน
7. ระบุความเสี่ยงและวิเคราะห์เพื่อกำหนดวิธีการจัดการ
8. พิจารณาโอกาสที่อาจเกิดการทุจริตประกอบการประเมิน
9. ระบุและประเมินการเปลี่ยนแปลงที่อาจมีผลกระทบต่อระบบ

16. พัฒนาและประเมินผลระหว่างการทำงานหรือเป็นรายครั้ง
17. สื่อสารข้อบกพร่องหรือจุดอ่อนอย่างทันเวลาเพื่อแก้ไขได้อย่างเหมาะสม
13. จัดทำ/จัดหาและใช้สารสนเทศและมีคุณภาพสนับสนุนการควบคุมภายใน
14. มีการสื่อสารภายในเกี่ยวกับสารสนเทศ/วัตถุประสงค์/ความรับผิดชอบที่จำเป็นต่อการควบคุมภายใน
15. มีการสื่อสารเรื่องผลกระทบต่อการควบคุมภายในกับบุคคลภายนอก

**หลักเกณฑ์ปฏิบัติการควบคุมภายใน
สำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2561
(ข้อ 1-14)**

สรุปสาระสำคัญ

ข้อ 1 คำนิยาม

ข้อ 2 วรรคหนึ่ง จัดวางระบบการควบคุมภายในโดยใช้มาตรฐานที่กระทรวงการคลังกำหนด เป็นแนวทางในการจัดวาง ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของการควบคุมภายใน***

วรรคสอง หน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นใหม่หรือปรับโครงสร้างองค์กรใหม่ให้จัดวางระบบการควบคุมภายในให้เสร็จภายใน 1 ปีนับแต่วันที่ตั้งหรือปรับโครงสร้าง และรายงานตามข้อ 6 และ ข้อ 7

ข้อ 3 ประเมินผลการควบคุมภายในตามที่หน่วยงานกำหนด อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง โดยให้รายงานตามข้อ 8 และ ข้อ 9

ข้อ 4 ฝ่ายบริหารเป็นผู้รับผิดชอบ กำกับดูแลให้นำมาตรฐานที่กระทรวงการคลังกำหนด ใช้เป็นแนวทางในการจัดวางและประเมินผลการควบคุมภายใน

ข้อ 5 หน้าที่คณะกรรมการ

- (1) อำนวยการในการประเมินการควบคุมภายใน
- (2) กำหนดแนวทางการประเมินในภาพรวมของหน่วยงาน
- (3) รวบรวม กลั่นกรอง และสรุปผลการประเมินในภาพรวมของหน่วยงาน
- (4) ประสานงานการประเมินกับหน่วยงานในสังกัดที่เกี่ยวข้อง
- (5) จัดทำรายงานการประเมินผลในระดับหน่วยงาน

ข้อ 6 รายงานการจัดวางระบบการควบคุมภายในของหน่วยงาน

- (1) การรับรองการจัดวางระบบโดยหัวหน้าหน่วยงาน
- (2) รายงานการจัดวางระบบ อย่างน้อยแสดงข้อมูล ดังนี้ 2.1) ภารกิจตามกฎหมายหรือตามแผนงานที่สำคัญ 2.2) วัตถุประสงค์การดำเนินงาน 2.3) ข้อมูลสภาพแวดล้อม 2.4) ความเสี่ยงที่สำคัญที่กระทบวัตถุประสงค์ของการควบคุมภายใน 2.5) กิจกรรมการควบคุมที่สำคัญ 2.6) ผู้รับผิดชอบในการควบคุม

ข้อ 7 จัดส่งรายงานการจัดวางระบบการควบคุมภายใน ภายใน 60 วัน นับแต่วันที่จัดวางระบบเสร็จ

(ต่อ) **สรุปสาระสำคัญ**

ข้อ 8 รายงานประเมินผลการควบคุมภายใน ประกอบด้วย*****

(1) การรับรองว่าการควบคุมภายในเป็นไปตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติที่กำหนด

(2) การประเมินองค์ประกอบของการควบคุมภายใน ประกอบด้วย (2.1) สภาพแวดล้อมของการควบคุม (2.2) การประเมินความเสี่ยง (2.3) กิจกรรมการควบคุม (2.4) สารสนเทศและการสื่อสาร (2.5) กิจกรรมการติดตามผล

(3) การประเมินผลการควบคุมภายในของภารกิจตามกฎหมายหรือตามแผนการดำเนินงาน

(4) ความเห็นของผู้ตรวจสอบภายในเกี่ยวกับการสอบทานการควบคุมภายใน

ข้อ 9 **วรรคหนึ่ง** ให้คณะกรรมการของหน่วยงานของรัฐ ตามข้อ (1) เสนอรายงานการประเมินตาม ข้อ 8 ต่อหัวหน้าหน่วยงานของรัฐ พิจารณาลงนามและจัดส่งให้ผู้กำกับดูแลและกระทรวงเจ้าสังกัด ภายใน 90 วัน นับแต่วันสิ้นปีงบประมาณหรือสิ้นปีปฏิทิน

ข้อ 10 **วรรคหนึ่ง** ให้กระทรวงเจ้าสังกัดรวบรวมและสรุปรายงานการประเมินผลที่ได้รับตาม ข้อ 9 จัดทำรายงานระดับกระทรวงและส่งกระทรวงการคลังภายใน 150 วัน นับแต่วันสิ้นปีงบประมาณหรือสิ้นปีปฏิทิน

ข้อ 11 ให้หัวหน้าหน่วยงาน ผู้กำกับดูแล กระทรวงเจ้าสังกัด ใช้ข้อมูลรายงานการประเมินผลการควบคุมภายใน เพื่อเป็นเครื่องมือสนับสนุน ขับเคลื่อนการปฏิบัติงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด

ข้อ 12 กรมบัญชีกลางเป็นผู้กำหนดคู่มือหรือแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการควบคุมภายในให้หน่วยงานถือปฏิบัติ

ข้อ 13 กรณีกระทรวงการคลังขอให้หน่วยงานชี้แจงและหรือให้ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับการควบคุมภายใน ให้หน่วยงานดำเนินการภายในระยะเวลาที่กระทรวงการคลังกำหนด

ข้อ 14 กรณีหน่วยงานไม่สามารถปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ปฏิบัติการควบคุมภายในที่กำหนด ให้ขอทำความเข้าใจกับกระทรวงการคลัง

ความเสี่ยง (Risk)

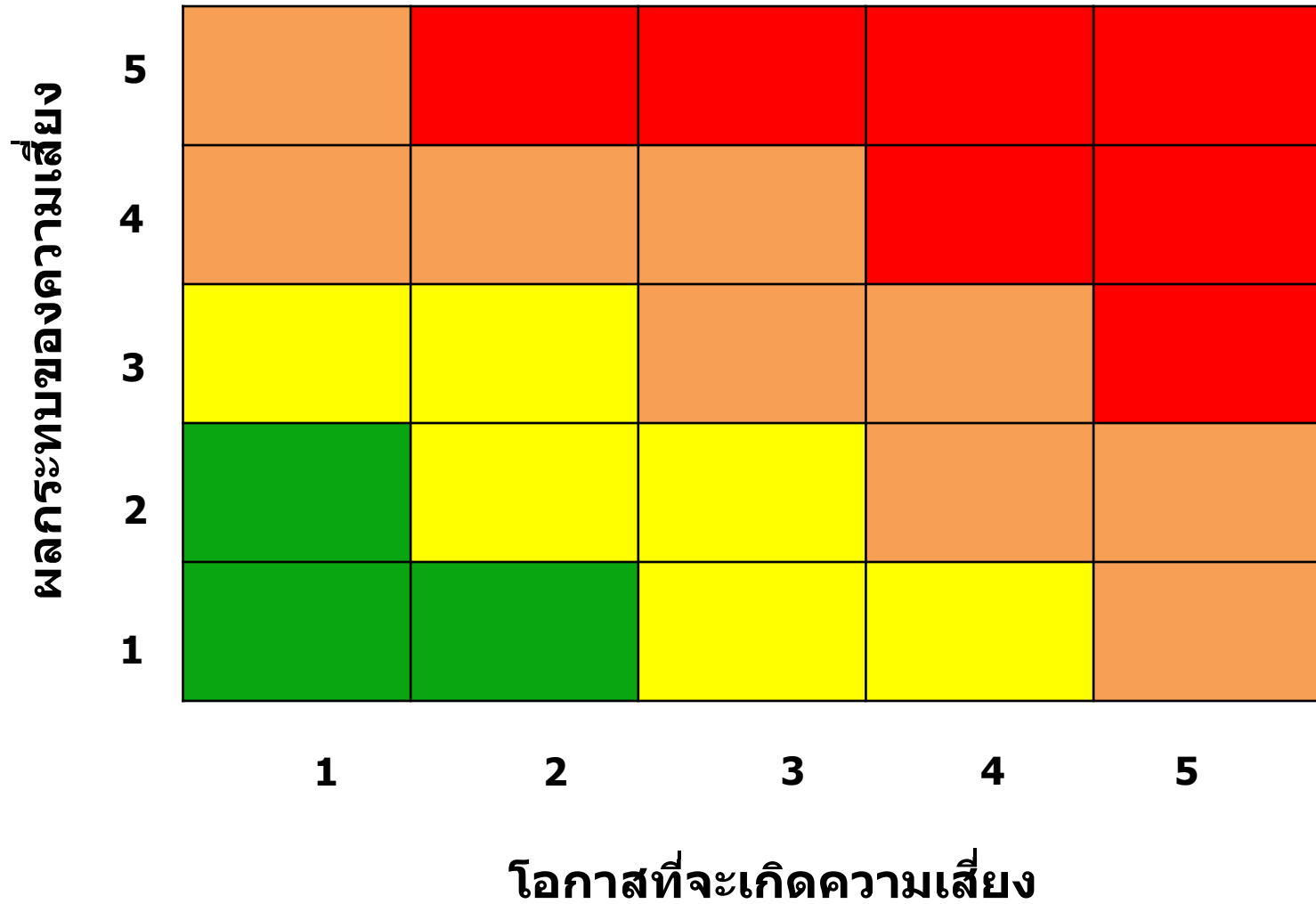
หมายความว่า ความเป็นไปได้ที่เหตุการณ์ใด
เหตุการณ์หนึ่งอาจเกิดขึ้นและเป็นอุปสรรคต่อการบรรลุ
ตามวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน

ความเสี่ยง
(Risk)

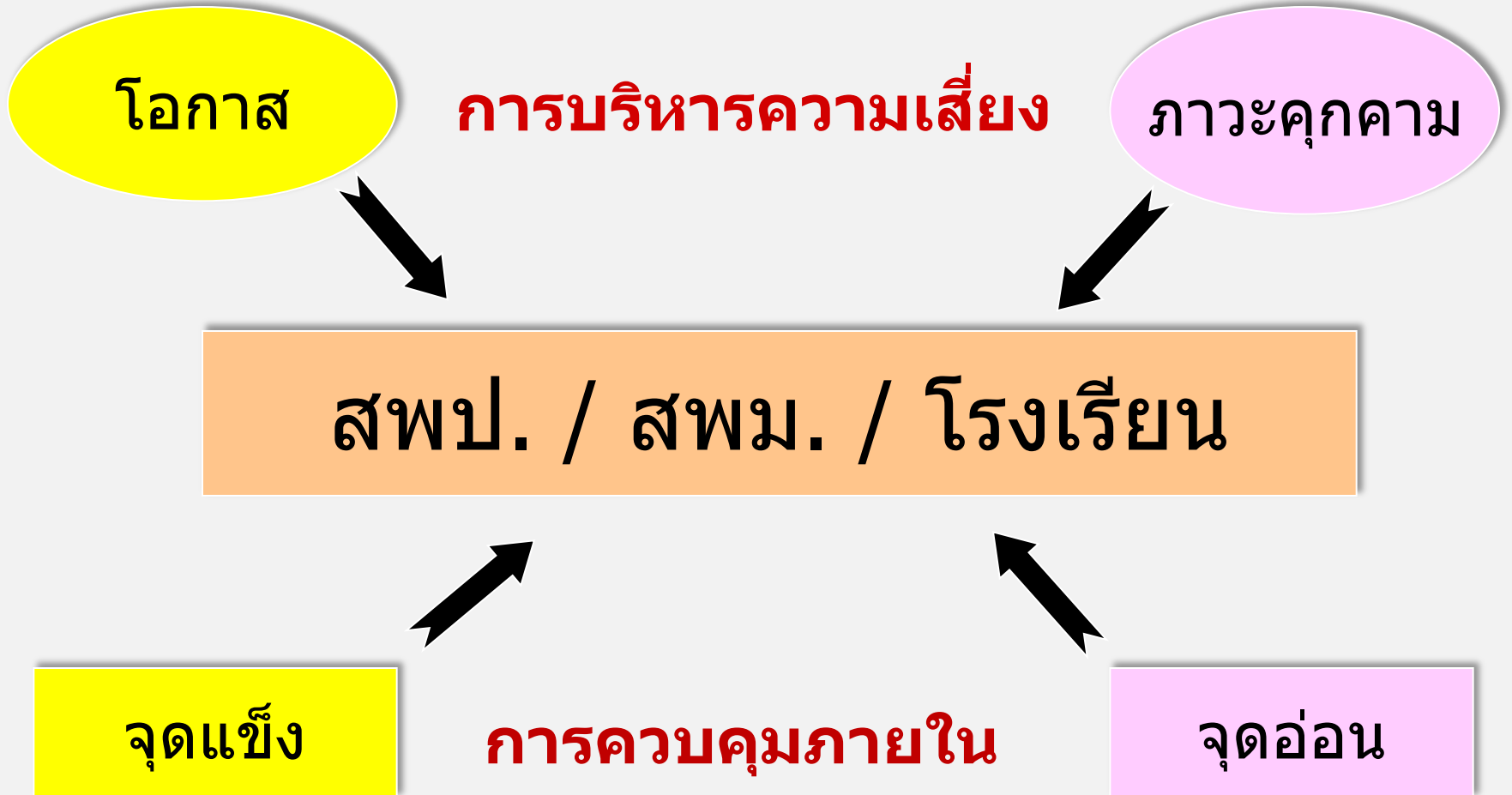
โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง
(Probability)

ผลกระทบของความเสี่ยง
(Impacts)

การจัดลำดับความเสี่ยง
โดยการพิจารณาจากโอกาสและผลกระทบ

การบริหารความเสี่ยงกับการควบคุมภายใน

ระบบควบคุมภายในของหน่วยงานของรัฐ (สพฐ.) ปี 2561

ภารกิจตามกฎหมาย/ตามแผน
ดำเนินงานภารกิจอื่น ๆ ที่สำคัญ

บรรลุลวัตถุประสงค์ของการควบคุมภายใน

1. ด้านการดำเนินงาน
2. ด้านการรายงาน
3. ด้านการปฏิบัติตามกม. ข้อบังคับ

ความเสี่ยงอยู่ในระดับที่ยอมรับได้

ปัจจัยเสี่ยงถูกจำกัดหรือลดลง

กิจกรรมการควบคุมที่ลดปัจจัยเสี่ยง

ความเสี่ยงตามภารกิจ

ปัจจัยเสี่ยงภายใน/ภายนอก

การควบคุมภายใน 5 องค์ประกอบ
17 หลักการ

ภารกิจตามกฎหมาย
(กม.การศึกษา/กฎ ระเบียบ หลักเกณฑ์
การปฏิบัติราชการ ที่เกี่ยวข้อง ฯลฯ)

ภารกิจตามแผนการดำเนินงาน
(แผนพัฒนาคุณภาพกศ.ขั้นพื้นฐาน/
แผนปฏิบัติราชการ ฯลฯ)

ภารกิจอื่นที่สำคัญ
(ตามนโยบาย/คำสั่ง
ของหน่วยเหนือ ฯลฯ)

ความเสี่ยงภายในเกิดจาก 4 M
(ใช้ระบบการควบคุมภายใน)

MAN

บุคลากรมีไม่เพียงพอ/ขาดสมรรถนะ
ในการปฏิบัติงาน/ทำงานไม่เกิดประสิทธิผล
 ฯลฯ

MONEY

งบประมาณมีจำกัด/ใช้ไม่มี
ประสิทธิภาพ/ไม่คุ้มค่าต่อผลลัพธ์
ตามเป้าหมาย ฯลฯ

MATERIALS

วัสดุ อุปกรณ์มีจำกัด/ไม่มีคุณภาพ/ใช้
ไม่เกิดประโยชน์สูงสุด ฯลฯ

MANAGEMENT

ข้อมูล ระบบสารสนเทศไม่มีคุณภาพ/
ระบบงาน ยังไม่มีประสิทธิภาพ
ตามมาตรฐาน/การประเมินผลการทำงานไม่
เป็นระบบ /ไม่นำผลการประเมินไปใช้ ฯลฯ

ความเสี่ยงภายนอกควบคุมไม่ได้
(ใช้การบริหารความเสี่ยง)

- ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคมและการเมือง
- ด้านสภาพเศรษฐกิจ เทคโนโลยี
- กระทบจากการเปลี่ยนแปลง กฎระเบียบ นโยบาย
แนวปฏิบัติงาน ฯลฯ

สรุปข้อมูล/ออกแบบ โดย ดร.สมมาต คำจรัส

1. สภาพแวดล้อมการควบคุม

2. การประเมินความเสี่ยง

3. กิจกรรมการควบคุม

4. สารสนเทศและการสื่อสาร

5. กิจกรรมการติดตามผล

การควบคุมภายในของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ตามหลักเกณฑ์ ปี 2561

หน่วยงานของรัฐ:
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

บทบาท
อำนาจหน้าที่

ภารกิจ/
ขอขบขาย

บรรลุปเป้าหมายและวัตถุประสงค์

คุณภาพ
ตามมาตรฐาน

1. กลุ่มอำนวยการ
2. กลุ่มนโยบายและแผน
3. กลุ่มส่งเสริมการศึกษาทางไกลเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
4. กลุ่มบริหารงานการเงินและสินทรัพย์
5. กลุ่มบริหารงานบุคคล
6. กลุ่มพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา
7. กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา
8. กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา
9. หน่วยตรวจสอบภายใน
10. กลุ่มกฎหมายและคดี

ประสาน
บริการ
ส่งเสริม
สนับสนุน
ตรวจสอบ
นิเทศ
ติดตาม
วิจัย
ให้คำปรึกษา
ให้การ
ช่วยเหลือ
สถานศึกษา

กฎหมาย

แผนฯ

อื่นๆ
ที่สำคัญ

- กฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ
- กฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการ ศธ.
- กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูฯ

- กฎกระทรวงฯ กระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550

- กฎกระทรวงการแบ่งส่วนราชการภายใน สพท. พ.ศ. 2560 และ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2561

- แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน

- แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ

- นโยบาย/คำสั่ง/แนวปฏิบัติงาน ของ สพท.

- ภารกิจการบริหารราชการของศธ. ในภูมิภาค

คุณภาพสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษา

คุณภาพสถานศึกษา

คุณภาพครู

คุณภาพผู้เรียน

แนวคิดการควบคุมภายใน

1. เป็นกลไกที่จะทำให้หน่วยงานของรัฐบรรลุตามวัตถุประสงค์การควบคุมภายใน
2. เป็นส่วนประกอบที่แทรกอยู่ในการปฏิบัติงานตามปกติ
3. เกิดขึ้นได้โดยบุคลากรของหน่วยงานของรัฐ/ ผู้กำกับดูแลฝ่ายบริหาร ผู้ปฏิบัติงานและผู้ตรวจสอบภายใน
4. สามารถให้ความเชื่อมั่นอย่าง สมเหตุสมผลว่าจะบรรลุตามวัตถุประสงค์
5. ควรกำหนดให้เหมาะสมกับโครงสร้างองค์กรและภารกิจ

มาตรฐานการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ ปี 2561

1. สภาพแวดล้อม
การควบคุม
5 หลักการ

2. การประเมิน
ความเสี่ยง
4 หลักการ

3. กิจกรรม
การควบคุม
3 หลักการ

4. สารสนเทศ
และการสื่อสาร
3 หลักการ

5. กิจกรรม
การติดตามผล
2 หลักการ

วัตถุประสงค์

1. ด้านการดำเนินงาน
2. ด้านการรายงาน
3. ด้านการปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบและข้อบังคับ

สรุปข้อมูล/ออกแบบ
โดย
ดร.สมมาตร คำวังง

การควบคุมภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัด สพฐ. ตามหลักเกณฑ์ ปี 2561

หน่วยงานของรัฐ : สถานศึกษา

บทบาทอำนาจหน้าที่

ภารกิจ/ขอขบช่วย

บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์

คุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา

- กลุ่มบริหารวิชาการ
- กลุ่มบริหารงบประมาณ
- กลุ่มบริหารงานบุคคล
- กลุ่มบริหารทั่วไป

- จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร
- จัดกระบวนการบริหารจัดการศึกษา
- จัดกระบวนการนิเทศภายใน
- จัดให้มีระบบประกันคุณภาพภายใน

- กฎหมาย**
- กฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ
 - กฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการ ศธ.
 - กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูฯ
 - กฎกระทรวงการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550
 - กฎกระทรวงการแบ่งส่วนราชการภายในสถานศึกษา พ.ศ. .2547
- แผนฯ**
- แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน
 - แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ/ปีการศึกษา
- อื่นๆที่สำคัญ**
- นโยบาย/คำสั่ง/แนวปฏิบัติงานของ สพฐ./สพท.
 - ภารกิจการบริหารราชการของศธ. ในภูมิภาค

- คุณภาพผู้เรียน
- กระบวนการบริหารและการจัดการ
- กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

- แนวคิดการควบคุมภายใน**
- เป็นกลไกที่จะทำให้หน่วยงานของรัฐบรรลุตามวัตถุประสงค์การควบคุมภายใน
 - เป็นส่วนประกอบที่แทรกอยู่ในการปฏิบัติงานตามปกติ
 - เกิดขึ้นได้โดยบุคลากรของหน่วยงานของรัฐ/ ผู้กำกับดูแลฝ่ายบริหาร ผู้ปฏิบัติงานและผู้ตรวจสอบภายใน
 - สามารถให้ความเชื่อมั่นอย่าง สมเหตุสมผลว่าจะบรรลุตามวัตถุประสงค์
 - ควรกำหนดให้เหมาะสมกับโครงสร้างองค์กรและภารกิจ

มาตรฐานการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ ปี 2561

- สภาพแวดล้อมการควบคุม 5 หลักการ**
- การประเมินความเสี่ยง 4 หลักการ**
- กิจกรรมการควบคุม 3 หลักการ**
- สารสนเทศและการสื่อสาร 3 หลักการ**
- กิจกรรมการติดตามผล 2 หลักการ**

- วัตถุประสงค์**
- ด้านการดำเนินงาน
 - ด้านการรายงาน
 - ด้านการปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบและข้อบังคับ
- สรุปข้อมูล/ออกแบบ โดย ดร.สมมาต คำวังนัง**

เทคนิคการตัดสินใจทำแผนปรับปรุง การควบคุมภายใน

ข้อบกพร่อง

จุดอ่อน

ปัญหา

ความเสี่ยง

ติดตามและประเมินผล
กิจกรรมการควบคุมภายใน
ตามมาตรฐานที่กำหนด

เปรียบเทียบกับ
วัตถุประสงค์และเป้าหมาย
ของภาระงาน/กิจกรรม
โครงการของหน่วยงาน
ผลลัพธ์เป็นอย่างไร

ความเพียงพอ

ยอมรับได้

ประสิทธิภาพ

ประสิทธิผล

ไม่บรรลุผล

บรรลุผล

จัดทำแผนการปรับปรุง
และติดตามผลการควบคุมภายใน

สรุปข้อมูล/ออกแบบ โดย ดร.สมมาต คำวังนัง

ยังมีกิจกรรมการควบคุมแต่ไม่
ต้องจัดทำแผนการปรับปรุง

หน้าที่คณะกรรมการประเมินผลการควบคุมภายในของหน่วยงานของรัฐ (ข้อ ๕)

1. อำนวยการในการประเมินผลการควบคุมภายใน

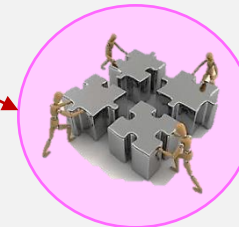
3. รวบรวม พิจารณากลับกรองและสรุปผลการประเมินการควบคุมภายในในภาพรวมของหน่วยงานของรัฐ

2. กำหนดแนวทางในการประเมินผลการควบคุมภายในในภาพรวมของหน่วยงานของรัฐ

5. จัดทำรายงานการประเมินผลการควบคุมภายในระดับหน่วยงานของรัฐ

4. ประสานงานการประเมินผลการควบคุมภายในกับหน่วยงานในสังกัดที่เกี่ยวข้อง

แบบ วค.1 : หนังสือรับรองการจัดวางระบบการควบคุมภายใน

แบบ วค.2 : รายงานการจัดวางระบบการควบคุมภายใน

แบบ ปค.1 : หนังสือรับรองการประเมินผลระบบการควบคุมภายใน (ระดับหน่วยงานของรัฐ)

แบบ ปค.2 : หนังสือรับรองการประเมินผลระบบการควบคุมภายใน (กรณีกระทรวงเจ้าสังกัดส่งรายงานต่อกระทรวงการคลังหรือจังหวัดส่งรายงานในภาพรวมจังหวัดต่อกระทรวงการคลัง)

แบบ ปค.3 : หนังสือรับรองการประเมินผลระบบการควบคุมภายใน (กรณีหน่วยงานของรัฐไม่อยู่ในสังกัดกระทรวง)

แบบ ปค.4 : รายงานการประเมินองค์ประกอบของการควบคุมภายใน

แบบ ปค.5 : รายงานการประเมินผลการควบคุมภายใน

แบบ ปค.6 : รายงานการสอบทานการประเมินผลการควบคุมภายในของผู้ตรวจสอบภายใน

**Thank you
for your attention**

